

F O A I A

pentru

MINTE, AMINTA SI LITERATURA.

Nr. 30.

MERCURIU, 29. IULIU

1853.

DEVISA PREOTULUI ROMANU.

Lunga Urbea-mare, 28. Ianu.

Gradulu culturei si alu civilisatiunei populului este indreptariulu celu da Devisa preotului aceluési populu. Candum popululu Romanu era in florea culturei si a civilisatiunei, devisa preotului Romanu era, alu invetia numai relegiunea si moralulu. Acésta se véde si d'in invetiaturele preotiesci si d'in pastoralele de pe acelé tempuri, éra despre desvoltarea industriei despre cultur'a civica si intelectuala a poporului era ingrijitu statulu pr'in altre medióce; ca popululu avea d'in sangele seu barbati inteliginti cari lu representau, se ingrigiea si despre prosperitatea si fericirea lui. — Era acum tóte acésté jacu pe umerii preotului! Lu are d'alu conduee de la légiun pene la mormentu, nu numai catra fericirea ce se va incépe d'in colo de mormentu, ci asé ca si aicé se sia populu cultu, se i reinvia sugrumat'a i industria, sa se interésea, sa crésea, si sa sia fericit'a, — cu unu cuventu devisa preotului romanu este manina, este importanta, este eutropitóre, ca ea este: *Renascerea națiunei*. — Ci sa mérgeam mai pe rondu:

De incredere in poterea sea condusu, si prin interesele particuliare si euistice a principiloru sei devenindu populu Romanu la molitiunea, ce dupa o in secula ne'nterupta aptivitate firésce urmédia, tocmai pe candu ordele barbare despre ost-nord esundara peste Imperiulu Romanu, romani deveñ'a prada, nu atata poterci veneticilor, catu neunirii si imparecherei sele proprie. Ca precum eu gloria se luptara d. e. Gelu, Menumoratu, Glad si alti principi romani, separate cu magiarii, si numai prin traptate pacifice si de cuscria se capitulara, intre ei. — Inse neunirea este blastemulu dieesecu

ca ea sa sia infernul spre derapanarea fericirei omenesci — caria apoi spre completarea calamitatiloru se adause desbinarea besericésca. — Aici me rogu bine se fiu intielesu: besericésca séu Jerarhiecsca, éra nece de cum relegiunara-dogmatica; ca de m'ar erta carapterulu acestui organu, as demustra nerefusaveru, ca in respektulu dogmeloru, ambe besericcele romaniloru si unita si neunita, nece catu é un firu de peru nu s'au mai abatutu un'a de la altra, ci numai Jerarchia s'au imparechiétu si desbinatu, si numai interesulu acestia mai nutrésc acesta desbinare, folosinduse de nesciunti'a populului. Pene candu? Ddien scia!

Nu dupa multu tempu barbarii rampandu sedulu, calcando in petiore trapiatele legate cu romani,abusandu cu sinceritatea acestora ocupara tóte posturile de deregatorii civile si militare, si incepura cu tóta asprimea furiei barbare a domni peste romani. Romanii relasati fora conducatori, prin indelungatele, cu barbari portatele lupte, enervati, cadiura intr' o resemnatuio desperata; — asé catu numai monumentelor stralucitiloru loru strabuni, potemu multiam sustinerea unor' urme de dogminte, prin care un istoricu cu crunte sudori abea pote stórcé óre ce date despre viatia loru d'in tempu in tempu.

In acésta desperatione, numai in sinulu relegiunei sele romanulu mai alla ceva stemperare a jugului slaviei. — Romanulu astadi fora a judica importanta cuventului nomésce 'pe preotulu seu „Parinte“. Acestu nome se véde a'lui si posu in gur'a romanului, insusi natur'a pasatiunei sele. Romanulu, orice voru dice unii intelepti de astadi, nu avú altu mangaetoriu, de catu pe preotulu seu gregariu. Insusi in Principatele Romane-Danubiane, prin machi-

natiunile fanariotice, fiind d'in man'a romanului Iuata tóta incurgerea la guvernare, si deca-diendu romanulu sub asprulu jugu alu grecismului si alu slavonismului, si clerulu supremu i era de sange strainu; tocmai asea, ba enca si mai reu intr'alte provintii — Ungaria, Transsilvania — sortea romanului nu era altra, de catu, sa serbésca si sa platésca; éra de imbunitatirea sortei lui neme se ingrijea; ba in unele parti éra d'in principiu sistematice detinetu in orbia, dicundu domnitorii strainii, ca: „cu catu e mai orbu, cu atata mai bine lu poti despoe“, si contra. — Pre un insusi aristocratu romanu, nu lu ai si potutu vetema mai crudu de catu de i ai si disu ca e „Romanu“. „Romanu“ era sinonimu cu „Selavu“, pentru care de romanu toti se lapida, ca de óre ce indiosatoriu, apusu. — Romanulu, intre cei ce se nonnea diregatori, numai pe bietulu preotu alu seu avea de carele nu se 'nfiora candu ilu vedea, si catre carele avea atata confidintia, cata are patimitoriu catra compatimitoriu seu. Un omu imbracatu in vestimente domnesci, pentru romanu era, — ba dóra si este — o aparitiune o fantoma ce i cobea reu; — ca unii ca aceia numai atunce se areta romanului, candu ori avea alu despoea de avére, au alu trage pre vestitulu „Deres“. — Pentru aceea romanulu, de ar si si fostu careva diregatori romana si se i sie enca si voitu binele, nu avea catra elu confidintia, ca vestimentele domnesci, era pentru densulu semnu de nenorocire. — De aici si preotii carii sunt platiti bine si radicati peste miseretatea populului, vinu intr'o disarmonia cu poplulu, si poplulu pre unii ca acestia, nui mai respeptédia, ero nu se resémna cu incredintiarea sinceritatei loru, precum facu unde preotulu se 'mpartasésce de sortea popului. Ca celu imbuibatu, cu greu se va occupa cu stemperarea fomei miserului; ero celu ce si insusi simtiésce asprimea frigului, bucurosu tende aripa mantauei séle degerantului seu frate! Insusi SS. Apostoli numai impartesinduse de miseratarea populilor le chestigara confidintia. Misionarii besericiei catolice, amblandu desculti pr'intre silbateci, acestia se lipescu de ii, si cu miile imbratiusiadia credint'a lui Cristosu; candu d'in contra misionarui besericiei anglicane locuindu in palatiuri, imbracanduse in eastane aurite si amblandu in batarduri elegante, neme cutedia sa se apropia de ii, — ori catu auru ar imprestia. — Lucru firescu. — „Similis simili gaudet.“

Dorere ca in institutele teologice, pre lunga secole obiepte teologice, de nu altre sciintia realo d'in viat'a practica de tóta plasa, dara nece catechetic'a si omiletic'a enca nu se invatia in totu locu'lui — preparandu' romana pedagogiea d'in Urbea-mare escelédia preste altre institute romane d'in acestu respectu, ca acolo nu numai sciintiele de tóta plasa de economia ci enca si insusi metodulu catechisarei se propone pr'in bravii DD. profesori, si enca tóte in dulcea limba a mamei, roman'a. Si déca acéste nu se proponu in institutelo clericale, unde se carefica tenerimea spre statulu preotieseu. — un preotu romanu, voindu a responde maninei sele misiuni d'a renasce natiunea, prim propri'a privata diliginita tribue sa se 'ndiestredia en acéle, — apoi nu se eauto viatia comoda si sase separedia de populu, ei cu acéstea carefiecatu sa se pléce la miseretatea lui, si ardiendui pe sunfletu santa lui datorintia pastoreáea, pre populu sa lu conduca la imbunetatirea sortei lui materiale, carea e baza meliorarei inticlesuale, ca éesta foră de ceea este enca si mai vitrega.

Romanulu este calumniatu ca e lenesiu si ne pasatoriu de sortea sea, — apoi tocmai cornuratiit aceia ce strigă asupra romanului, aceste calumnii, sunt caus'a acestoru vittii — déca é ertatu a nomi vittii desperatiúne la carea insusi acel cornuratul au adusu pre romanu. — Dorerosu lneru! toemai aceia carii d'in sudorea romanului se 'ngrasianu, earora romanulu peste tota viat'a robotindu le baga bucatura in gura, cari d'in secura sudure a romanului se 'mbracau in purpura si se decorau eu aura si petrii pretiöse, carii loeuéau in palatiuri stralucite, carii peste tóta viat'a numai intendenduse cu ciubuelu d'a lungulu sofeloru de eatefea, depradau averile d'in crunta sudore a romanului storse, prin imbuibari, desertatiuni si spurcatiuni trupesci penie se 'necau in pasire, — cari nu lesau romanului nece pamantu nece tempu nece catu sa 'si pótă produce malaiu de ajunsu, si de asi face o ecclib'a, — si pr'in acésta i inecau tóta industri'a: acestia sa strige asupra lui ca é lenesia si nepasatoriu de sortea sea!“ — —

Se vede cine a pututu si mai lenesia. Romanulu care lucra cu septamanile robote? si 'si sustinea si o familia numerósa: ori jupanulu, care in timpulu din urma, fora robot'a celuilaltu lasà pamantulu negrijitu séu ilu dede paci 'neolo se scape si de pucina grija a economiei rurale?

Romanul nu este lenesiu, ci elu era morale nescris. Ilu nu este civilisatu dupa geniul lumii culte; inse' suflerul lui este adaptat de spiritul caritatii crestine, si acesta imbladiesce tota aspirarea desfaptului umanitatii in acestui siu alu naturiei cu multu mai vertosu de catu pote acesta si cea mai solicitata educatiune sa o faca in cei mai multi populi! — In lumea asta numita „culta“, totu se a lunecă a fire artifitiose, éra romanulu, siul naturéi, in rabiari si patimi crescutu, macar ca si in mania si in iubire se arata simplu si fara cumpetu; inse ilu este totusi mare si ea un adeveratu omu in pasiunile, in impetulu sen. — Fatalitatile cate s-au resturnata peste ilu, sunt totu atatea documinte ca ilu are si fie fericita in viitoru; proovedinti'a nu pentru aceea lau sustinutu printre atatea furtune, ca acum candu s-au inceputu a se descepta, candu dupa o grea morte morală si ilu au datu semne negavere de viatia in sinulu familiei natiunilor, sa lu dee peritiunei, nu, — ei de bona se'ma pentru ea ilu are un viitoru suridietoriu sub Austria.

Apoi cum s-au destepatut romanulu din adunecul somnii alu unei morți morale de seculii si greu? **Reponsu:** Prin preotime! — Iacundu elu in negra inchisorie morală, in sinea secolului a XVII, intreveni importanta epoca besericésca in Transsilvania, — marita Transsilvania! carea din templu anticitatei au fostu totu d'au una si va fi in totu respeptulu terenului celor mai importante si decidatoré evenimente pentru noi. — Se sparsera grosii nori si la bietulu cleru romanu — dica cine ce i place! cu abusele de care nece o corporatiune nu e scutita, nu le aparu, ci le dicu anatema, — dura adeverulu remane adeveru, ca aice la Romanii clerulu sparge gică, si prin grosimea intunericului seclilor strabatut cu lumina in Patria. — Vediendu stralucita sea radicina, cantă in pregiuru vediu ca greu e ferecatu romanulu, si nece un radimur nare, pre carele sprijininduse sa se pota rescula; — vediu popululu parasitu, fara inteliginti'a, fara representanti, fara conducatori, — trasa paralela intre starea altoru populi, si intre* romanului si se convinsa ca romanulu nu are pre altrulu de alu ajuta din caderea sea, de catu pe preotulu seu, si se convinse ca devis'a preotului romanu este importanta, este rampatore de capu; — ca si medilocitoriu intre Dieu carele e parintele, si intre populu carele sunt si acelue, este fericire in comparatiune cu a fire medilocitoriu intre tiranu si

intre sclavii acestuia. — Inse clerului romanu acesta i fu devis'a, si ilu o intelése si o imbratisia cu sinceritate, — si au lucratu, si au adusu fructe, si au esitut la resultate; — romanulu s'au sternit din langorea si din letargia cea de crunte lacrimi vernica, si in tempii mai decurendutrecuti au manifestat in faci'a lumii prin sapte, ca in elu este viatia mai multa de catu ar si creditu cineva, dupa o langore atata de grea si lunga. —

Apoi clerulu romanu sa nu credea ca misiunea lui e plinita; ca aceea s'au facutu si mai lata. Celu ce se face preotu romanului, evitandu viatia comoda, acelu si a smintitul calcululu, si de au facut o ca n'au conoscutu laturea acesta a dregatoriei preotului romanului, atunce, deco, fiindu omu consciuntiosu, nu va voi peste tota viati'a sa fie prada roderei consciintei, mai bine va face, deea o va depone; ea intr'altu modu va fi mercenariu, diuasius (nămlirș), tradatoriu, si 'ai va trage asupra capului blastamulu natiunei. — Pentru aceea candu se apropia fiindul preotu rom. de altariulu celui prea inaltu spre a depone juramentu solenelu, ca ilu Turmei Romane, grijei lui incredintiande, va fi pastoriu. — audi: **Pastoriu!** Pastoriu responsaveru! mare directoria! — Atunce, deca cugetulu lui este curat, sinceru, necoruptu, si acestei chiamari in adinsu voiesce a face destulu; trebuie se lu enprinda sfiori, trebuie selu custe sudori reci! — ca cu acesta directoria este lega a respondiaveretate, de la carea spendiura au bucuria cerésca, au condamnatiunea eterna in intunericulu celu mai estremu!!! —

(Va urma.)

CIOBANUL

I.

Mai in gios de stană,
Lunga o fantană
Cati va ciobanei
Vorbiau intre ei:
— „Badica, baditia,
Dice baciul Nitia,
Da-mi a ta fetitia,
Cu sin albisor
Ca un crinisor,
Cu par galbeor,
Sa-mi fie sotie...
Mult mi-i draga mie!“
— „Eu ca ti-o voi da,

Dise baciu Preda;
 Daca vei erna
 Sus in munticel
 Singur, singurul,
 Pana a 'nverzi
 Codru si-a 'nflori;
 Pana vom veni
 Eu si mandra ta
 A mi te lua!"

II.

Pe un pisc tacut
 De venturi batut,
 Tristul ciobanel
 Siede singurel,
 Tot catand spre vai
 Sa veda pe-a sei.
 — „Draga de lunitia,
 Mandra salbulitia,
 De cinci ori luci
 De cand sunt aci;
 Giacia s'a topit;
 Codrul a 'nfrundit;
 Apa s'a sfarsit;
 Ei n' au mai venit!
 Oitie, oitie,
 Cu plete plavixie,
 Ca nisce fetitie,
 Si voi, canii mei,
 Blandi ca nisce miei
 Tari ca nisce lei!
 Si tu, Marióra,
 Flóre balaióra,
 Dina florilor
 Visul diorilor!
 Si tu, maica mea!
 Nu me-ti mai xedea!
 Crivatiu, crivacior,
 De o si sa mor,
 Pe-acest coltisiore,
 Sa aduni cu drag
 Subt un verde fag
 De prin coltisiore
 A mele-osisiore!
 Iar voi lacramiore,
 Ce rideti in sôre,
 Sa mi le udati,
 Sa mi le scaldati!

Stele, florisiore
 Ce-ardeti lucitóre
 In cositia serii
 Cand sunt limpedi cerii,
 Voi, sa-mi fiti, dragutie,
 Mandre candelutie!

Iar voi, ventuleti,
 Seara sa plangeti
 In bradii maretii!"

III.

Astfel cantá el
 Tristul ciobanel;
 Iar pe côsta lata
 Eata ca s'arata
 Albele oitie
 Cu plete plavixie;
 Si-ai sei canisiori,
 Ce-alerg latratori
 Inaintea sa
 A se bucuria;
 Si-a lui mandrulitia
 Cu flori in cositia,
 Cu flori galbiore
 Ca radie de sôre.

El cand mi o vadiu,
 Inima-i batu,
 Atata de tare,
 Ia cat cade, more:
 Cade se dobora
 Dios pe costisiore;
 Cade pana 'n vale
 Si intalnesce 'n vale
 Oitiele sale
 Si-ai sai canisiori
 Ce alerg latratori.
 Ele mi-l diaresc,
 Si mi'l ocolesc;
 Plang si se jolesc
 Cat bradii se 'ncelin,
 Apele suspin;
 Vaile mugesc;
 Muntii se clatesc;
 Vulturii se string,
 Cu lacrime plang;
 Sorele de dor
 Se ascunde 'n nor.

КВАНТАЛ

*sicē de D. K. Bocians, direktorvѣ сколеморѣ,
ла експепвѣ цепералѣ къ прілежавѣ дипгр-
шрї претіеморѣ апвлї сколасікѣ 1852—1853
in Бакрещї.*

Пре-дългате Домче!

Пресеца Мърієї Востре дн ачестъ пътъро съ
адваре, тарелъ конквас де пърінді de фамиліе,
живите че, ферічъ а Въ пріві, се дитрече а се
аппроніа de пічбorele тропівъї **Лъвъдіте** Востре,
тоте спо въ zioa de астърі есте о zi de серъ-
топе а неамвлаї. Серъмъ дн адевър дитрепо
иц пърінді de фамиліе прогреса інтелектуални
шюорал аз філібр лор. Еар **Лъвъдіте** Востре,
пърінте аз фамиліе челеї тарі, скитеці дитре
пои ка съ віне-кважитай ачест прогрес, ші съ де-
пріндеці пе фії Мърієї Востре а йіві захрі ісъв-
деї дикъ дн фрацета лор вжреть.

Петръ ефоріе, ачаасть солемнітате есте в-
вока **Линдеманіре** впії даторії: ва съ **Ліфельд**-
піеазъ ліпревзъ къ корпъ профессорам, ка съ **dean**
Лінгштейн Воастре сокотеаль деспре кінкій, къ
каре **Линдеманініше** **зна din** челе таї греле даторії
соціале, едвакація інтелектуаль ші тораль а жвп-
ти. Департе де а се фълі de прогресъ чел ре-
пнеде ал інстркції півліче, ефоріа търтврісеште
къ ea нв есте декът ессектоареа **жнаделор** къ-
щетърі але **Мърії** Воастре. Пърінте ал реоргані-
зації інстркції півліче, **Мърії** Воастре прівівезді
къ солічітвдіне фіекаре пас de прогрес че се фаче.

Скоаледе прімаре дагь попоргаві о едкакаді реаліюась ші торалъ, ші о квартръ інтелектуаль да градыа червт пентръ о тесеріе. — Ап ачест апъ а інтрат да рандыа стадійор прімаре ші твсіка вокаль реаліюась, каре се ва житродвиче трептат да тоате скоаледе прімаре: твсіка есге зап агент пштернік де чівілісаціе, күчі житълъпшеште аспріма натгрей, жибовіль сімтіментеле жыпітей ші о жидацъ а ағаче рягчібін артопіоасе черв-лі. — Кърділе тревіпчіоасе да ачесте сколі с'аў фъкт ші се перфектъ дагъ ессперінда фіе-кърда апъ. — С'аў дат істстркдій каре артъ інстітут-ралы прімаріз даторійде че аре атът кътре гъверпші соціетате, кът ші кътре жыпітіе, а къріа кре-штере ді есте дикредінцать, каре ді артъ къпі тревіе съ прочедъ да істстркдія че аре тиссіа съ-кошпічес жыпітіе, ші да сәжаршіт каре житърекк-зегътжатыл Іерарший житре шетврій істстркдій прімаре; ші пріп зратаре пшп по ефоріе да старе

а прівілея шіл а компаніка актівітатеа печескаріє пъль
ші да чел din зрѣй град да ачестей інстрвюїй.

Попълните скоаулатор притаре, извличеши привате, съ връкъ за №р. 8055 копії; пътъръл скоаулатор есте de 158, din қаре пълните 24 щи привате 134 — ефория търгврсите къ ea къ дррере съ веде редъвъ din линса шиждачелор фінашціале, и ц пътна крените пътъръл скоаулатор притаре; тѣтъ класеле социстъцій вор профіта de ліфлоріреа дн-въдътърел притаре: къчі къ кътъ вош кълтіві ішіма щи днделенереса попоръзъ, къ атът яѣ вом de пърта de фанте врътале, яѣ вом фаче съпътъ ле-цімър ии къ респектъ пентръ переоана щи дрептъл алатвіа.

Дин ачесте сколі ессе жжеле от кв ініма ші
дипделенереа форматъ. — Дар каре сант тіж-
лоацеле de віацъ пентръ вп жже че ессе дін еж-
пл. фаміліей дп соціетате? Ачеастъ кестіе а фост
сь се фактъ ші съ се деслеце дп тімпі de астъзі.
Скоалеле de арте ші de агріклатарь, ка о парте
диплішітоаре а інстрвкції прітари, прітеск дп
жжела лор тжпъръл роів аз скоалелор прітари, ші
кв о місерії дах о арти de аппъраре диппротіва
місерії ші а тутвалор відігрілор че о дпсоцесі.
Шіріпці, че діл о треаптъ опоравіль дп соціетате,
він, фепотен пої пентръ пої, ші дпкредіндец дп
жжела ачестор сколі че філ лор; требвіе съ тър-
хісіт къ не афът дп епоха ренаштереі ші дп-
новілърэ аргелор дп Цара поастръ. — Скоала
de агріклатарь, органісацъ дп ачест апѣ, дете о
пласіе електрікъ інгіжзілърэ пътжитвлі; нз есте
пропріетаріз, нз есте арендаш, каре съ нз жжете
а ініта операціи ачесте сколі, ші векіле преж-
декъш жжестіфікате, фърь дідоізъ, de нефолосі-
тоареле дінеркърі але тректвлі; кад дпайнтеа
нзій фолос діведерат че не дь ші не фъгъдівеште
о практикъ інтеллігентъ:

Ливъцътвра цимпасиаъ, каре есте dectinatъ
а да о десволтаре тай лягтись факультъцілор отъ-
лаѣ, есте васатъ ка ші **ли**въцътвра прімаръ, пе
реліце ші тораль; пътъръ сколарілор цимпаси-
аъ до азъл трекут а фост de 350. — **Ли**апаъ че
се сожршеште есте de 400. — Крепштереа ачесгъ
пътър добедеште къ пъріоніл симт акам ачест а-
девър; къ ка съ крепакъ пентръ сине вѣнї філ ші
пентръ Стат вані слвжіторі, тревзіе съ dea о **ли**-
гріжіре тай стървітоаре яа едвакаіа **ли**деледері
ші а iniine філмор лор; къ из ачестъ кондідіе
пътмай въ пъріонте поате зіче къ са әрътат вредніе
де ачест фртос пътм че Dampnezey а вине-войт ай

да; вън първите есте рееплътърът пентръ едва-
кация чеа реа а филор съи, къчъ н есте de тъгъ-
дит къде адеса, ка съи нз тодеазна, въдирдле
филор съи фрактеле пепорочите але педигріжре
пъртешти; ши пърций, каре тергт а гъста din
ачесте амаре фракте, нз тръбът съи аксе de кът
съзвітнеа саб педигріжреа лор. — De ачеа ши
се. скриштъръ къдропт не спаке къ Dymnezo а
неденсит не Ел пентръ педегріжреа филор съи —
Dymnezo, каре а креат пе от днъпъ кинза ши асе-
шъпареа лзъ, пла а фъйт ръв; едвауда чеа реа
есте каре дееперезъ ши трансфоршъ челе тай
новије калітъд але съвлетълъ до патимите челе
таи братале. — Ба жпне, каре веде до виада до-
шестикъ торалитата, opdine, ши респектъ кътре
Dymnezo, ба фи тодеазна то съи фий ши от къ
чинсте. —

Лиъцитеа Воастръ, прп тајистръ инстраждје
извличе, факедъ тог че есте къ пътингъ пентръ
въна кълтъръ а інімей ши днъделещеръ иквітимеа:
Фолът ствділор, фитърдіреа ши дірекдія лор, пер-
сонале кърова съ днкредіншезъ фіскаре фел de
інстрікдіе, днлеспіреа че съ факе прп тіпъріт de
кърдъ, каре со ванд къ вп прец къ тогъ тік,
тоате не дај ши не фак ка съ сперът и прогрес
неконтенгъ ши реподе до ачеастъ opdine de ствділор.

Есте пътъгъдит къ о едвауда вънъ чере о
днгріжре de ароане ши о прівішере de tot мин-
тъл аспра конілор. De ачест адесър **Лиъцитеа**
Воастръ пътргне, ши ажанд de одатъ dopinga de
а днлеспі едвауда філор de фаміліе фъръ тіж-
лоаче, а'дъ вінє-воит а портпі на съ се днтоктмезъ
ши съ се dea съвенціи да тай тълте пенсіонате de
коні de амъндозъ секселе до Орашеле прпчнапе
але дъреи: ши апште до ачест анд **Лиъцитеа**
Воастръ арътънд днгріжреа че аведъ ши пентръ
фішчеле de фаміліи, а кърова посідіе содіаль ре-
кламъ о інстрікдіе таи перфектъ ши потрізітъ къ
рапгъл лор, а'дъ вінє-воит а портпі днфіншареа а
дозъ пенсіонате de фете, впза до капіталъ „пен-
сіонатъ Domneas“ ши алтъл до Крайова „пен-
сіонатъ Лазаро Отетелешап.“

Спеціалігъділе че се вртеж астълъ съи інци-
періа чівіль ши кърсъл дрептълъ. Ачест din вртъ
кърс се ва комплекта до апъл вітор къ адъшіреа
адозъ катедре de дрентъл адіністратів ши de
дрентъл катердіал: ачеастъ жпъл факлтате аре
пъдеждес къ ва фи одатъ реклоскътъ de съроріе
е днтыл пъскъте, каре съи пвдоана паділор чі-
зілісате до Европа; еар дебіса професорілор че о

компъл есте респектъл вънел opdine, таи консер-
вареа чедор таи сїпте din інсітутъл содіале
фаміліа ши пропріетатеа.

Скоалеае прівате съи объектъл вънел днгріжре-
серіоасе din партеа ефоріе: торалитата ши капац-
ітатаа днвъдътърілор, влітатеа методъл, кър-
діле didактіче, съи прівіштеате къ чеа таи чаре
стървіцъ.

Днтръ паділе стреіне че локзеск до пътън-
тла постръ, адъкадіа античел паділ а Іераелілор,
фд днтья-ші дать объектъл днгріжреа гъверблът
актъл. Да 27. Август трактът са дескіе сноуда
Іераелілор, каре зрмеагъ кърсріле ей къ стъ-
ріпдъ ши прогрес. — Іераеліліл от пот аве de
път о реклопштіндъ адъмъл вътре до гъвера, каре
ресурсъл предінца лор реаліюасъ, ле дъ тіж-
лоаче de а'ші кълтів днделещеръ ши ініма.

Лисфжршт гъверблъ, ка вп първите вінєві-
торів, днтрещіне до скоалеае извличе тоате ств-
діеае че кълтів ши формез до жпітіе не отва-
торал ши фісік. — Dar пъріаділ de фаміліи, не
длпгъ реклопштіндъ лор, съи даторі а вені дн
ажторъл гъверблъл, авънд днгріжре, ка съмжіца
de торалітата ши ідеи че скоала днпвъл до съпта-
цеперос аж жпітіе, съ креасък ши съ се днтья-
дескъ, днкълдітъ de авторъл ши днгріжреа пърі-
теасъ. — Еар вої жпітіе каре гъсіці до гъвер-
вп първите торал че перфектъ ши дн оре-каре
кіп факе съ се пасъл до вої чеа тай новиъ парте
а отвълъ, отвъ торал, съ аведъ до гъвер днкре-
дереа ши респектъл че съптедъ даторі ши пърі-
тілъл востръ патвраз; ши кредедъ, къ пімені пв
гъсіці къ о інімъ таи сімітоаре твілштіреа de
а въ веде трітмънд днлвітеле воасіре ствді-
осе; ши пентръ пімені пв есте таи аспръ амъръ-
чіне de а въ веде десквраціадъ днлвітга впор-
греятъл пресенте, а кърова днвітце въ ва да
трітмъфа de а фі объектъл ферічіръ ши реагътъл
бътргпделор пърінділор ши аз неатълъл востръ.

Еар пої тоцъ, преадълъдате Doamne, пъріаді,
філ, неатъл днтрег, пе впіт ръгъчілъл вътре
черів ши черем до пътеле ферічіръ поастре д-
лвітреа стрълчітей віешъ а Мъріеі Воастре.

ШКОАЛА DE АГРІКЛТВРЪ ЛН РОМАНИА.

Дела $4\frac{1}{2}$ — $6\frac{1}{2}$ часвръ днъпъ амеазъ; Вінереа,
кърсъл de агріклатъръ. Мардіа, кърсъл de арі-
тетикъ ши граматікъ. Dymneca, днвъдътълра ре-
ліціюасъ, дела 10—12 днainte de амеазъ зи.

Eatz mi програма ачестеї ехолі.

Квотпінде елементарі de фісікъ, хімія ші воганікъ, дп рапортз в агрікультура : Агрікультура, edukacія вітегор, ікономія агріколъ, елементе de математікъ ші decemn лініаріз, граматікъ, релігія релігії.

Anvaz 1.

Квотпінде фісікъ.

Пропрієтуди цеперале але трапірілор.— Аль-
ареа.— Кіндіра.— Студія фісік аз зервазі ші
аз апел.— Азиміна ші електрічітатеа дп прівідда
інфілізенде че аз заспра пътшытвазі ші а вере-
тадіеі.

Агрікультура.

Квотпінца деосевігелор феілрі де пътшыт
ші de дүріні.— Дескріере de машина ші зделте
плагърещі.— Міжлоаче d'a дімбенпътуди ші d'a
догрьша пътшытвазі.— Арътврі ші деосевіті
лініріл але пътшытвазі.— Сешпътврі, съдірі, ші
онераціїе че ее чер дп времеа веgetаціеі.

Математікъ : Арітметікъ, — Граматікъ;
Партеа 1. — Релігіе: Testamentea веілі.

Anvaz алз 2.

Студія трапірілор елементарі ші аз көмкі-
наділор лор чегор таң дітреввіндаре дп агрі-
культура.

Ботанікъ.

Дескріере деспере органеле вегетаделор, ші але
фізицилор лор; дескріереа ші класіфікареа плант-
елор че се квітів de плаггар.

Агрікультура.

Рогадій саң жипърізіреа сешпътврілор дп да-
ріні.— Адвантажа продвіктелор, ші деосевіті въ-
тврі de сеамъ дп тімпіа стріжицерей.— Транспор-
таз ші пътшареа продвіктелор.

Дескріере дп парте а фіекъріа планте че съ
квітів de плаггар, дп рапорт в а квітіа, позідіа
ші фіреа пътшытвазі.

Квітіра лівегілор ші а плантелор індустріале.
— Квітіра лігтмелор саң а зарзаватврілор.—
Квітіра копачілор подіторі ші а вілор.— Фаврі-
пареа вінірілор ші а спіртврілор.— Квітіра пъ-
дірілор ші експлоатареа лор.

Математікъ : Геометріа планъ. Decemn
лініаріз.— Граматікъ : Партеа а 2 — Релігіе:
Testamentea под.

Anvaz алз 3.

Едукація вітегор.

Пръсіреа ші крещтереа вітегор; фолоаселе че

продукт ачестеа; пътшареа съпътъді лор; дескрі-
ереа воалелор че ле вжитвіск таң адеcea, ші ле-
ніріреа лор.

Дескріереа інсектелор ші а довітоачелор въ-
тътвоаре плагъріеі ші квотпінца тіжюоче р
пептрэ стърпіреа лор.

Економія плагъреасъ.

Студія ші дітреввіндаре капіталілор дп
агрікультура.

Математікъ.

Аплікації да контавілітате ші да тъсврътоа-
реа даріелор; decemn de машін ші зделте плагъ-
рещі.

Dиректор К. Бослан.

(Dim. Ез. О.)

ПЪЛНАШДА КОДРІЛОР.

Не чеі deal, не чеі колік

Трече-о прыкъ ш'пі воіні:

Пряквадіць въльюаръ

Къ косіца гъльюаръ;

Воінічел трас пін інел...

Мылт е тжанды тіперел !

Ші tot зіче воінікъ :

„— Къптъді, тжандро, къпкеза,

„Къмі е драг ка сволетвз !

„— Ей, въдіцо, 'з оіз къпта,

„Дар кодріл с'ор ръсіца,

„Ші не воі не а 'птішпіна

„Нъвшашд кодрілор,

„Воінікъ воінічілор!..“

„— Азрікъ дръглікъ,

„Нічі н'ай гріжъ, пічі н'ай фрікъ !

„Съ н'ай гріжъ пентрэ тіне

„Кът оіз фі, ей, лъпгъ тіне.

„Съ н'ай фрікъ пентрэ тіне

„Кът ді фі, та, лъпгъ тіне !“

Пссе прыкъ а къпта;

Кодріл пасеръ а сва.

Еать къ 'л житіппіна

Нъвшашд кодрілор.

Воінікъ воінічілор !

„— Мылт выєте, выєцеле,

„Мылт воініче, воінічеле !

„Дъне поі тжандра та

„Ка съ скапі къ віаада та.

„— Ба ! ей тжандра н'ай оіз да

„Пън' че канса езе 'мі а ста!

„Къ, де кънд о ам язат,

„Да косіде 'л аш цізрат

„Съ п'о час de лъпгъ mine,
 „Ши с'о апър de ор' чин!“
 Еї de врже с'апска
 Ши ла лъпть се лза.
 Кънд дп лок ти се 'пвжртia,
 Кънд ла вале с'адъчea...
 Ниt тиtа нz dobiea.
 Еар чеl воlнiчел сътвia...
 Бржвa i сe десчинцеa!
 Пъзаша тiа стрънчеa
 Шi de тiжлов тiа фрънчеa;
 Еар тiодореда тiа i привia...
 Окiшорi 'i стрънчия,
 Inimioara 'i сe вътea.
 „— Мжndро, тiждрълiца тeа!
 „Bin' de'mi стрънще вржва тeа,
 „Апъра-те-ар Dстnезеi!
 „Къ 'm слъвсок пiтерile,
 „Mi сe джк аверiле!
 „— Ба нz, нz, въдiдъл фрате!
 „Къ въ-е лъпта не дрептате,
 „Шi ор' каре a врki,
 „De върват еб 'л оiт прiимi.
 Волнiчei сe исвia,
 Шi mai таре сe сiнчиа,
 Шi mai таре сe 'пвжртia,
 Шi mai таре сe тржпти!
 Din doi tиtа dobiea;
 Din doi tиtа жеc къдеa!...
 Чine къ тi 'm dobiea
 Шi сt тiждра пiрчедea?
 Пъзаша подрiлор,
 Волнiчel воlнiчилор!
 Чine 'n лъпть тi 'm къдеa
 Ни 'n вртъ-ле рътъчия?
 Волнiчел трас тиа iтел...
 Ноаре 'n кодрa сiнгврел! Бал. л. А.

ЛИТЕРАРІЯ

Domnul Георge Ioanid, ліврапi шi еdіtor дп Бакрштi, по лъпгъ пепчърателе традацii ве
 каре a дiппавдiт вiвлютека националь джандле да
 лъптиi къ спеселе сале, авши актi тай тайл
 танскрiпte дп посесия са din опереле челе тай
 пoise але авторiлор челор тай рензвiдi din секолв
 ачеста, прекът A. Dumas, Eugène Sue, George
 Sand, Balzac, Chateaubriand шi алдii, с'a детер-

тият a тiпърi атът впеле din челе тай фрътоасе
 romanе din ачестi скрiторi челеvri, прекът Ледиа,
 Артэр, Виконтеле de Брацеона, Ноа-
 Елоиса, Дама къ Капелi, Матiда (de Eu-
 gène Sue), Марiана, Крiозa din Vale, Натч-
 зiт, Меморiаледе Dianовiзa, Фiциология
 Марiатiзaти пiчя, кът шi але скрiорi алеce
 каре вор кореспонденциe къ гвестя шi пълчереа избл-
 кълvi ротън, не каре се фълфълешите але da ла
 ятiнъл дп кiнзa вртътър :

I. Ми кърсъл впел апъл се дидаторезъ свят-
 дисетната a da афаръ 288 коале тiпърiе пе хър-
 тие велiнъ фрътоасъ дп 8 таре; ешiнъ да лъ-
 птиi ла фiекаре 2 съпътъни кът e волтi de
 10—15 коале легате дп брониръ, каре вор ком-
 пiзне песте тог апъл ви пътъr de 24 волтi.

II. Предка апъл a авопаментъл пентр
 24 de волтiе есте 76 санци. Аматорiл се пот
 авона пе ви апъл, песе лъпти, как треi лъпти, джън
 пълчре; еар предка апъл a авопаментъл се
 ва ресизнда тогдеасна двайните, шi ви прiимi аво-
 патъл пентр, канi ресизнiдi вiлет de aciгарре
 ревестiт къ автографа сеитътър a edигоркаi.

III. Традачереа кърцилор есте дитр'ян сiл
 елегант шi конфорiл, кът съ поате къ диделеде-
 ре читiторилор, пентр каре 'i шi гарантезъ edи-
 торъ, фълфълешите къ тоате скрiорiе че се вор
 пълчика вор фi традасе дитр'о лъптиi къратъ шi
 прi пътiнъ диделеде се тодi.

IV. Тот авопатъ de апъл din капиталъ джi
 за прiимi регълат да дой съпътъни волтiа din
 мараzinъ edигоркаi; еар авонацiлор de прi капи-
 талеле дистриктелор шi din але пърдi тай денър-
 тате дi се вор транспорте да фiекаре лъптиi одатъ
 дой волтiе прi корреспонденциi съi, а кърора
 адресъ се ва дисетна пе видета de aciгарре.

V. Мiчепатъ дърiл да лъптиi a скрiорилор
 din едiторiл сас-чигаi ва фi да i. Август вiтор a
 апъл iкспрiт прi пълчикареа файтосълi роман
 дела George Sand Ледiа, традасе de D. N. Nено-
 вичi; дидатъ апъл се ва тiпърi Артэр, шi ви
 трата регълат джайните шi къ челе че с'а арътат
 тай съi.

VI. Ми кърсъл апъл вiтор се па да да лъ-
 птиi шi вонакъларiвa ротън лъптиi тог de D. N.
 Nено вичi, каре ви ешi кът се ва пате тай
 комплект.

Еdіторъл iнвiтъ пе тодi ротънъ зелоши шi
 джфълъкърадi de прогресъ лъптиiлор a се дитрече-
 спре a контрiзвi прi конкърсъл Dвор дитръ све-
 дiперес ачестi фрътоасе дитрепрiпдерi, a къриа
 цiпtъ есте десволтареа iтелiцiпdei, дитрiреа
 торалеi, флюлареа тiпdii шi кълтura iпiшеi,
 подоаве че свят фоарте твът апредзите свът гъвер-
 пъл актiа.

B.